

PEG-sonde

(RTO/AMO/NKO)

informatie voor patiënten

INLEIDING	3
WAT IS EEN PEG-SONDE?	4
HET PLAATSEN VAN DE PEG-SONDE	5
Vorbereiding	
De plaatsing van de PEG-sonde	
NAZORG	6
Verzorging van de sonde	
Bad of douche	
Help, de sonde is uitgevallen	
GEBRUIK VAN DE SONDE	9
VERWIJDEREN VAN DE SONDE	10
WANNEER MOET IK MIJN (HUIS)ARTS OF (THUIS)VERPLEEGKUNDIGE RAADPLEGEN?	11
WIE CONTACTEREN BIJ PROBLEMEN OF VRAGEN?	12

Met deze brochure willen wij u meer informatie geven over de PEG-sonde. PEG staat voor Percutane Endoscopische Gastrostomiesonde.

Uw arts heeft beslist dat het plaatsen van een PEG-sonde aangewezen is bij de behandeling die u moet ondergaan. Een PEG-sonde laat toe om een volwaardige (vloeibare) voeding, ook wel sondevoeding genoemd, rechtstreeks in de maag te brengen.

Uiteraard streven wij ernaar u zo lang mogelijk via normale weg te blijven voeden, maar dit kan (zal) in de loop van de behandeling onvoldoende of niet meer mogelijk worden.

WAT IS EEN PEG-SONDE?

Een Percutane Endoscopische Gastrostomiesonde geeft rechtstreeks toegang tot uw maag. Deze sonde vervangt zo de weg die het voedsel normaal aflegt van uw mond naar uw maag.

Langs de PEG-sonde kunnen sondevoeding, water en (sommige) geneesmiddelen worden toegediend.

De sonde blijft op zijn plaats door een inwendig en een uitwendig fixatieplaatje.

AFBEELDING VAN DE PEG-SONDE

Op afbeelding 1 en 2 ziet u hoe de sonde (het witte buisje) door de huid gaat. Zo staat de maag in verbinding met de buitenwereld.

HET PLAATSEN VAN DE PEG-SONDE

VOORBEREIDING

U moet 6 uur nuchter zijn voor de plaatsing, dit betekent dat u niet mag eten en drinken of roken vanaf 6 uur voor de ingreep.

Eventueel moet antistollingsmedicatie worden gestaakt. Meld daarom aan uw behandelende arts wanneer u dergelijke medicatie neemt.

Voor andere medicatie zoals bijvoorbeeld pijnmedicatie vraagt u ook best raad aan uw arts. Medicatie die niet werd ingenomen kunt u normaal gezien na de ingreep innemen.

Bij het plaatsen van een PEG-sonde is een korte ziekenhuisopname noodzakelijk. Gewoonlijk volstaat één overnachting. De verpleegkundige zal bloed nemen en een infuus plaatsen. Vlak voor de plaatsing van de sonde krijgt u eenmalig antibiotica via dit infuus om het risico op infecties te verkleinen.

De verpleegkundige zal u ook vragen uw tanden grondig te poetsen en uw mond te spoelen (met bijvoorbeeld Perio-AID). Als u een tandprothese hebt, zal de verpleegkundige vragen ze te verwijderen voor u vertrekt voor de ingreep. Eventueel wordt de huid ter hoogte van de buikstreek onthaard en krijgt u een operatiehemd om naar de ingreep te gaan.

DE PLAATSING VAN DE PEG-SONDE

De plaatsing van de sonde gebeurt onder lokale verdoving en wordt uitgevoerd met behulp van een instrument, de gastroscoop. Dit flexibel instrument wordt via de keel ingebracht om in de maag te kijken. Er wordt dan een opening gemaakt in de buikwand waarlangs de PEG-sonde vanuit de maag naar buiten (op de buik) kan worden gebracht. De hele procedure duurt ongeveer 30 minuten.

NAZORG

VERZORGING VAN DE SONDE

Als u naar huis gaat, schakelt u of de verpleegkundige een thuisverpleegkundige in. Zij staat de eerste dagen in voor de dagelijkse verzorging en nauwgezette inspectie van de huid rond de sonde.

Eerste 10 tot 14 dagen na de plaatsing

Tijdens de eerste 10 tot 14 dagen na de plaatsing van de sonde zal uw verpleegkundige of thuisverpleegkundige het verband dagelijks controleren. Is het verband bevochtigd of ziet de huid rond de insteekplaats er rood uit, dan wordt het verband gewisseld en de huid rond de insteekplaats ontsmet. **Het is normaal dat er de eerste dagen wat licht rozig vochtverlies wordt afgescheiden rond deze insteekplaats.**

Nadien

Na 10 tot 14 dagen, wanneer de insteekplaats goed geheeld is, kunt u de insteekplaats en de sonde zelf verzorgen. De dagelijkse verzorging houdt in dat u de huid rondom de insteekplaats wast met water en zeep, spoelt en droogt. U kunt een afdekkend verband gebruiken, maar dat hoeft niet.

Ook is het belangrijk de sonde dagelijks te 'dompelen'. Uw (thuis)verpleegkundige zal u tonen hoe dit moet gebeuren, u kunt dit nadien zeker zelfstandig doen. 'Dompelen' betekent dat u de sonde zacht op en neer beweegt, zoals bij een theezakje. Ga hiervoor als volgt te werk:

1. Schuif de externe beschermplaat enkele centimeters naar boven. (Controleer daarbij altijd de hoogte waarop het plaatje bij aanvang op de sonde zat, zodat u het na het 'dompelen' correct kunt herplaatsen.)
2. Duw de sonde nu voorzichtig in de buik, tot aan de beschermplaat.
3. Trek de sonde dan weer terug tot een lichte weerstand voelbaar is.
4. Schuif het beschermplaatje nu terug naar de huid toe, op de hoogte waar het oorspronkelijk zat. Zorg ervoor dat er niet te veel plaats is tussen het externe plaatje en de huid (maximaal 2 mm, te vergelijken met de dikte van een munt van 2 euro). Dit is belangrijk om lekkage te voorkomen.

Het dompelen mag niet gebeuren gedurende de eerste 10 tot 14 dagen na de plaatsing, nadien moet het dompelen dagelijks gebeuren zolang de sonde ter plaatse is.

De PEG-sonde moet ook dagelijks gespoeld worden, ongeacht of ze gebruikt wordt voor sondevoeding of niet. Het spoelen gebeurt met tenminste 50 ml water. U leest er meer over in het volgende hoofdstuk 'Gebruik van de sonde'.

De plaats waar de insteekplaats zich bevindt, is gevoeliger dan de huid eromheen. Dit is volkomen normaal. Zo kan het zijn dat u een riem liever niet te vast draagt.

Inspecteer zelf de insteekplaats dagelijks. Als u roodheid, zwellingen en geel-groen etterig vochtverlies (dit is een teken van infectie, vaak met koorts) waarneemt of als de insteekplaats erg pijnlijk aanvoelt, contacteer dan uw arts.

BAD OF DOUCHE

Omdat de wonde de eerste 10 tot 14 dagen nog niet geheeld is, mag u de eerste twee weken niet in bad. Na die twee weken is een bad geen enkel probleem, op voorwaarde dat de PEG-sonde goed is afgesloten en de klem goed dicht is. U kunt wel steeds een douche nemen als u de plaat afdekt, bijvoorbeeld met een plastic zakje. Na het bad of douche droogt u de stoma goed af.

HELP, DE SONDE IS UITGEVALLEN

Als de sonde zou uitvallen gedurende de eerste 10 tot 14 dagen na de plaatsing, kom dan het best zo snel mogelijk naar de spoedgevaldienst of naar de dienst endoscopie om deze te laten herplaatsen. Herplaats de sonde niet zelf.

Als de sonde nadien (na de eerste 10 tot 14 dagen) zou uitvallen, spoel uw gebruikte sonde dan goed af onder warm (niet kokend) water en herplaats deze onmiddellijk. Op die manier blijft het stomakanaal intact (als de sonde niet zou herplaatst worden, sluit de stoma zich spontaan na enkele uren). Na het herplaatsen contacteert u de dienst endoscopie (tel. 016 34 33 51) of uw thuisverpleegkundige, zodat er een nieuwe intacte sonde kan worden geplaatst.

GEBRUIK VAN DE SONDE

- ✗ De sonde kan ten vroegste 6 tot 8 uur na plaatsing gebruikt worden.
- ✗ Medicatie mag nooit samen met sondevoeding worden gegeven.
- ✗ De sonde kan verstoppingen ten gevolge van:
  - ✓ het onvoldoende doorspoelen van de sonde met water
  - ✓ het onvoldoende fijnmaken van geneesmiddelen om door de sonde te spuiten

- ✓ het doorspuiten van andere voeding (bijvoorbeeld fruitpap, soep) of vloeistoffen (zoals frisdranken, bruisend water) dan sondevoeding of water.

X Hoe kunt u het verstopping van de sonde voorkomen?

- ✓ De sonde dagelijks doorspoelen met (minstens) 50 ml water, ongeacht of de sonde in gebruik is of niet.
- ✓ De sonde doorspoelen met (minstens) 50 ml water voor en na toediening van sondevoeding en/of medicatie.
- ✓ Maak geneesmiddelen voldoende fijn, los ze op in water, zuig ze op door een grote spuit en spuit ze vervolgens door de sonde. Spoel de sonde met (minstens) 50 ml water. (niet elk geneesmiddel mag geplet worden om via de sonde toe te dienen. Vraag hiervoor raad aan uw (huis)arts of (thuis)verpleegkundige).
- ✓ Dien enkel sondevoeding of water toe, geen vloeibare voeding of andere dranken.
- ✓ Is de sonde moeilijk of niet door te spoelen, contacteer de dienst endoscopie voor advies (tel. 016 34 33 51).

X Voor verdere informatie over sondevoeding verwijzen we naar de brochure 'Sondevoeding (RTO/AMO/NKO)'.

VERWIJDEREN VAN DE SONDE

Als u voldoende kunt eten én u uw gewicht behoudt kan in overleg met uw behandelende arts de sondevoeding worden gestopt en de sonde worden verwijderd. Dit is meestal enkele maanden nadat de therapie beëindigd werd.

De sonde wordt normaal gezien verwijderd op de afdeling endoscopie.

U moet hiervoor nuchter te zijn, dit betekent dat u niet mag eten en drinken of roken vanaf 6 uur voor de ingreep. U moet ook uw tanden goed poetsen en uw mond spoelen met een ontsmettend mondwater (bijvoorbeeld Perio-AID). Verwijder eventueel uw tandprothese voor de ingreep.

De insteekplaats sluit zich spontaan binnen 24 uur. Tot dan volstaat een afdekkend verband.

WANNEER MOET IK MIJN (HUIS)ARTS OF (THUIS)VERPLEEGKUNDIGE RAADPLEGEN?

Raadpleeg uw (huis)arts of (thuis)verpleegkundige:

- ✗ Als u koorts hebt.
- ✗ Als u een gezwollen, rode of geïrriteerde pijnlijke huid hebt die kan wijzen op een wondinfectie.
- ✗ Als er een lekkage van sondevoeding is rond de PEG-sonde.
- ✗ Als u aanhoudend pijn ervaart ter hoogte van de sonde.
- ✗ Als u weerstand ondervindt bij het inlopen van de sondevoeding.
- ✗ Als de sonde uitvalt of verstopt raakt.

WIE CONTACTEREN BIJ PROBLEMEN OF VRAGEN?

U kunt terecht bij uw (thuis)verpleegkundige en/of uw (huis)arts. De dienst voor voedingsthuiszorg is permanent beschikbaar, 7 dagen per week en 24 uur per dag bereikbaar.

(HUIS)ARTS

(THUIS)VERPLEEGKUNDIGE

VERPLEEGAFDELING: EENHEID . . . . .

VOEDINGSTHUISZORGDIENTST

REMEDUS

Tel. 070 35 01 55

E-mail info@remedus.be

Fax 070 35 01 56

Linde Healthcare

Tel. 070 23 38 24

E-mail info.healthcare.be@linde.com

Fax 070 23 38 28

© september 2016 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door het Leuvens kankerinstituut (LKI) in samenwerking met de dienst communicatie.

www.chemotherapie.be

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/700014.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever

UZ Leuven

Herestraat 49

3000 Leuven

tel. 016 33 22 11

www.uzleuven.be

Als patiënt
kunt u uw afspraken,
facturen en persoonlijke
gegevens ook online
raadplegen via **mynexuz**.
Surf naar www.mynexuz.be
voor meer informatie.

